

Sygn. akt III AUa 253/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Protokolant:	st. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. na rozprawie

sprawy J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 15 stycznia 2014 r. sygn. akt VII U 1364/13

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżony wyrok i odrzucić odwołanie.

SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko

III AUa 253/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił J. R. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, bowiem Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z 6 maja 2013 r. stwierdził, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

W odwołaniu od decyzji J. R. wskazał, że nie jest zgodna z jego rzeczywistym stanem zdrowia oraz, że organ rentowy nie uwzględnił całej złożonej przez ubezpieczonego dokumentacji. Ubezpieczony wymienił w odwołaniu schorzenia na które cierpi oraz wskazał, że został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, a stan jego zdrowia nie uległ poprawie i nadal uniemożliwia mu wykonywanie pracy.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania.

Wyrokiem z 15 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu J. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od złożenia wniosku z 9 kwietnia 2013 r. do 31 października 2015 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony legitymuje się łącznym stażem ubezpieczeniowym 27 lat 7 miesięcy i 22 dni. W okresie od 15 września 2010 r. do 31 października 2012 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. 9 kwietnia 2013 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do renty. Co do stanu zdrowia sąd ustalił zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe prawego stawu biodrowego, stopnia znacznego, uniemożliwiające ciężką pracę fizyczną, które powodują, że J. R. jest częściowo, okresowo niezdolny do pracy nadal po 31 października 2012 r. do 31 października 2015 r. Sąd okręgowy uwzględnił odwołanie ubezpieczonego w świetle art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) i stwierdził, że ubezpieczonemu przysługuje renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy nadal po 31 października 2012 r. do 31 października 2015 r. Sąd I instancji podkreślił, że biorąc ponadto pod uwagę, iż zakres złożonego przez ubezpieczonego odwołania wykracza poza samo kwestionowanie orzeczenia lekarza orzecznika (co czyni niezasadnym odrzucanie odwołania) powyższe implikuje uznanie odwołania ubezpieczonego za zasadne. Ubezpieczony spełnia bowiem (biorąc pod uwagę fakt, iż pobierał on rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 15 września 2010 r. do 31 października 2012 r., należy to uznać za niesporne) pozostałe wymagania nabycia prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Zatem przyznał rentę na okres od złożenia wniosku z dnia 9 kwietnia 2013 r. do 31 października 2015 r.

Apelację od wyroku złożył organ rentowy, zarzucając naruszenie prawa procesowego poprzez niezastosowanie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. co doprowadziło do merytorycznego orzeczenia o prawie ubezpieczonego do renty, zamiast odrzucenia odwołania. Organ rentowy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i odrzucenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd apelacyjny rozważył apelację i uznał, że jest uzasadniona.

Trafny jest zarzut naruszenia prawa procesowego przez niezastosowanie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. Sąd apelacyjny ustalił, że J. R. 9.04.2013 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W związku z tym został wezwany na badania celem wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS. Badania odbyły się 6.05.2013 r. i tego samego dnia lekarz orzecznik ZUS wydał orzeczenie ustalające, że J. R. nie jest osobą niezdolną do pracy. W tej samej dacie ubezpieczony potwierdził własnoręcznym podpisem odbiór orzeczenia. Orzeczenie zawierało pouczenie co do terminu i sposobu złożenia sprzeciwu. Zgodnie z art. 14 ust. 2a ustawy emerytalnej od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Zważywszy, że orzeczenie zostało doręczone ubezpieczonemu 6.05.2013 r., co poświadczył własnym podpisem, termin 14 dni, w którym to J. R. powinien wnieść sprzeciw od upłynął 20.05.2013 r. Ubezpieczony nie złożył sprzeciwu od orzeczenia lekarskiego z 6.05.2013 r.

Istotne jest również, że ubezpieczony już wcześniej stosował opisaną procedurę, co świadczy o tym, że znał przysługujące mu uprawnienia, ale też obowiązki. Mianowicie, w postępowaniu przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, toczącym się na skutek wniosku ubezpieczonego z 1.10.2012 r., w dacie 18.10.2012 r. również zapadło orzeczenie lekarza orzecznika ZUS ustalające, że ubezpieczony nie jest osobą niezdolną do pracy. Ubezpieczony, nie zgadzając się z tym orzeczeniem wniósł w terminie sprzeciw, na skutek czego orzeczenie wydała również komisja lekarska ZUS. Ubezpieczony zatem wiedział o obowiązku złożenia sprzeciwu i potrafił z tej procedury skorzystać.

W ocenie sądu apelacyjnego, sąd pierwszej instancji zaniechał sprawdzenia, czy w sprawie zostały spełnione warunki formalne do wniesienia odwołania i od razu sprawę rozpoznał merytorycznie. Tymczasem przepis art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. jednoznacznie wskazuje, że sąd odrzuci odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do

którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli osoba zainteresowana nie wniosła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia. (..) Jest to przepis, który nakłada na sąd orzekający obowiązek odrzucenia takiego odwołania, a nie możliwość wydania takiego orzeczenia. W sprawie niewątpliwie ubezpieczony nie wniósł sprzeciwu od zaskarżonej decyzji organu rentowego, zaś odwołanie zawiera jedynie zarzuty kierowane do orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Błędnie sąd okręgowy argumentował, że odwołanie ubezpieczonego wykraczało poza kwestionowanie orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS. Należy bowiem zauważyć, że wszelkie podniesione w odwołaniu zarzuty dotyczyły jedynie oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. Również zarzut dotyczący nieuwzględnienia całej złożonej przez ubezpieczonego dokumentacji jest zarzutem odnoszącym się do orzeczenia Lekarza Orzecznika, gdyż to właśnie on wydając orzeczenie opiera się nie tylko na badaniu wnioskodawcy, ale również na przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji medycznej. Należy też podkreślić, że zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy emerytalno-rentowej orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji. Organ rentowy wdając decyzję rentową, w zakresie przesłanki niezdolności do pracy kieruje się zatem jedynie orzeczeniem lekarzy orzeczników i nie ma tu odrębnej kompetencji urzędniczej dla oceny dokumentacji lekarskiej złożonej przez ubezpieczonego w toku postępowania o przyznanie prawa do renty.

Podsumowując, sąd apelacyjny uznał, że sprawa nie podlegała merytorycznemu rozpoznaniu z uwagi na brak proceduralny polegający na niewyczerpaniu przez ubezpieczonego procedury odwoławczej, w zakresie oceny stanu zdrowia pod kątem kwalifikacji niezdolności do pracy, przy jednoczesnym sformułowaniu w odwołaniu zarzutów dotyczących wyłącznie tej oceny. Zatem sąd apelacyjny przy zastosowaniu art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. na podstawie art. 386 §2 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i odrzucił odwołanie.

SSA Zofia Rybicka - Szkibieli SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko